

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/77/2019
Identifikačné číslo spisu: 3115011898
Dátum vydania rozhodnutia: 17.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3115011898.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a členov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenému B. K. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 17. decembra 2019 v Bratislave dovolanie obvineného B. K. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Šimona Cibulku proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 20. novembra 2017, sp. zn. 3To/104/2017, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolanie obvineného B. K. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) zo 6. júna 2017, sp. zn. 3Tk/2/2015, bol obvinený B. K. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 15. marca 2014 v čase okolo 23:00 hod. v obci Z. prišiel do obývacej miestnosti rodinného domu č. p. XX, kde v tom čase sedela v kresle jeho manželka T.. B. K., nar. XX. V. XXXX, trvale bytom K., C. č. X, pričom medzi nimi vznikla hádka, ktorej dôvodom mala byť údajná nevera poškodenej, pri ktorej poškodená uviedla, že sa dá rozviesť, na čo páchatel' spod saka vytiahol revolver zn. ARMINIUS HW-38, výr. č. 649090, ktorý mal v legálnej držbe, a v čase asi o 23:07 hod., v úmysle usmrtiť ju, vystrelil na poškodenú T.. B. K. minimálne dvakrát, pričom ju zasiahol do oblasti ľavej strany hrudníka, do ľavého predlaktia a ramena, po čom opakoval slová „teraz skape“, čím jej spôsobil život ohrozujúce strelné zranenia priestrel ľavého hrudníka s roztrhnutím pľúc, pomliaždením a prekrvácанím ich tkaniva, otvorenú triestivú zlomeninu II. rebra vľavo a IV. rebra vzadu v lopatkovej čiare, zástrel prednej strany ľavého ramena, priestrel dolnej tretiny ľavého predlaktia, v dôsledku ktorých bola poškodená T.. B. K. hospitalizovaná vo Fakultnej nemocnici v Trenčíne v bezprostrednom ohrození života.

Za to okresný súd obvineného odsúdil podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. j) Tr. zák. a § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. súd zaradil obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s

maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranný dohľad v trvaní 2 rokov. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obvinenému uložil trest prepadnutia vecí - revolveru zn. ARMINIUS HV-38, výr. č. 649090. Podľa § 287 ods. 1, ods. 2 Tr. por. mu súd uložil povinnosť nahradiť poškodenej T. B. K. škodu vo výške 34.019,19 € a Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a. s. škodu vo výške 1.957,26 €.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, o ktorom Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 20. novembra 2017, sp. zn. 3To/104/2017, rozhodol tak, že ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený B. K. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Štefana Cibulku 13. septembra 2019 dovolanie na podklade dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g), h) a i) Tr. por.

K dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Tr. por. uviedol, že znalecký posudok vypracovaný Psychiatrickou nemocnicou Philippa Pinela (ďalej len „PNPP“) je nezákonný, pretože znalecká organizácia nie je zapísaná v zozname znaleckých organizácií v odbore psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých. Uznesením jej bolo určené, aby znalecký úkon vykonali najmenej dvaja znalci psychiatri a aby bol k znaleckému skúmaniu prirátaný aj znalec z odboru psychológia. Pritom zo znaleckého posudku je evidentné, že ho vypracoval len jeden znalec psychiater - MUDr. Georgína Hrková; tento nedostatok nemožno odstrániť konštatovaním, že na porade znaleckej organizácie sa zúčastnili aj ďalší psychiatri. Nemožno tiež akceptovať, že by znalci MUDr. Hrková a Mgr. Hrustič (z odboru psychológia) boli poverení len na vypracovanie znaleckého posudku, keďže zákon nerozlišuje medzi „vyšetrením duševného stavu“ a „písomným vypracovaním znaleckého posudku“; osoby, ktoré realizujú vyšetrenie, vypracujú znalecký posudok. Tomu zodpovedá aj § 147 ods. 3 Tr. por., podľa ktorého musí znalecká organizácia v znaleckom posudku uviesť aj osoby, ktoré sa na jeho spracovaní podieľali, čo slúži na to, aby tieto osoby mohli byť vypočítané na účely trestného konania.

Ani MUDr. Černák, PhD. v danej veci nevystupoval ako znalec, ale ako štatutár a zodpovedná osoba za výkon znaleckej organizácie. Nesúhlasil so záverom krajského súdu, podľa ktorého absencia jeho podpisu a odtlačky úradnej pečiatky ako znalca, nepredstavuje závažnú procesnú chybu, ale ide len o formálny nedostatok. Pritom toto pochybenie nemožno „sprocesniť“ Dodatočnou správou znaleckej organizácie z 29. januára 2016. Znalec MUDr. Černák, PhD. nebol oprávnený vykonávať vyšetrovanie duševného stavu, keďže na to nebol poverený znaleckou organizáciou; skutočnosť, že je znalcom zodpovedným za výkon znaleckej činnosti ešte neznamená, že je automaticky oprávnený vykonávať znalecké skúmanie. Okrajovo poukázal na to, že ani samotná znalecká doložka nespĺňa náležitosti, ktoré vyžaduje § 17 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z. z., keďže v ňom absentuje poradové číslo úkonu.

Pokiaľ existovali pochybnosti o oboch znaleckých posudkoch, mal súd prirátať aj tretiu znaleckú organizáciu, ktorá by ich odstránila. Vyšetrovanie, resp. skôr pokusy o vyšetrovanie zo strany znalca Mgr. Hrustiča predstavovali vyšetrovanie nepovolenou osobou, keďže tento bol do zoznamu znalcov zapísaný až 9. júla 2015. Za procesné pochybenie tiež obvinený označil, že poškodená sa kontaktovala s MUDr. Černákom, PhD.; išlo o aktivity presahujúce kompetencie znalcov pri získavaní podkladov k znaleckému skúmaniu podľa § 145 ods. 1 Tr. por. Znalecký posudok PNPP nie je a nemôže byť kvalitatívne lepší ako znalecký posudok Centra duševného zdravia s. r. o. len preto, že prvá znalecká organizácia bola prirátaná ako znalecký ústav podľa § 147 ods. 2 Tr. por. zatiaľ čo druhá znalecká organizácia „len“ ako bežná znalecká organizácia podľa § 143 ods. 2 Tr. por. Doplnil tiež, že krajská prokuratúra zrušila uznesenie o zastavení trestného stíhania z dôvodu, že v znaleckom posudku Centra duševného zdravia s. r. o. absentovalo neurologické vyšetrenie, toto vyšetrenie však absentovalo aj v druhom znaleckom posudku. Okrem toho, MUDr. Hrková už v čase hlavného pojednávania nebola znalkyňou, a tak nemohla byť k posudku vypočítaná.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. namietal, že skutok mal byť posúdený ako dokonaný trestný čin ublíženia na zdraví. Vysvetlil, že nemal úmysel poškodenú usmrtiť, do spáchania

skutku nebol súdne trestaný ani priestupkovo riešený. Aj vo výpovedi uviedol, že poškodenú má rád, že ju chcel len vystrašiť. Poukázal na znalecký posudok z odvetvia kriminalistická a súdna chémia, kriminalistická balistika, podľa ktorého bola vzdialenosť medzi ústom hlavne a odevných zvrškov asi 50 cm. Poškodená pritom uviedla, že odsúdený stál vo vzdialenosti cca 2 m a mieril rovno na ňu. U osoby, ktorá má v legálnej držbe zbraň a navyše je členom poľovníckeho združenia, existuje veľký predpoklad, že dokáže zo vzdialenosti menšej ako pol metra zasiahnuť cieľ s minimálnou odchýlkou. Spôsob vedenia útoku nenaznačuje, že by ho odsúdený viedol na srdce ako na životne dôležitý orgán. Ani poškodenou uvádzané okolnosti o tom, že sa obvinený mal vyjadriť v tom zmysle, že „skape“ nikto iný, a to ani B. U., ktorý bol svedkom útoku nepotvrdil. Na podklade týchto skutočností obvinený dospel k záveru, že súdy sa nedostatočne vysporiadali so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, čo viedlo k nesprávnej právnej kvalifikácii skutku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. uviedol, že súdy pochybili, keď v jeho prípade neaplikovali § 39 ods. 2 písm. a) Tr. zák. Bez toho, aby chcel bagatelizovať zranenia poškodenej, táto neprišla o život. Odsúdený, až do spáchania skutku viedol riadny život, je už v dôchodkovom veku a je preto u neho takmer nulový predpoklad recidívy. Ak bude prepustený po vykonaní 3 trestu, vekom sa bude blížiť k 80. rokom. Súdy mu tiež mali priznať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. c) Tr. zák., keďže zo znaleckého posudku plynie, že trpí poruchou osobnosti zmiešanou s rysmi narcistickými, histriónskymi a paranoidnými, ktorá sa vyvíja a formuje od mladosti. Ustanovenie § 36 písm. j) Tr. zák., nepokrýva len situácie, keď má osoba zníženú pričetnosť, ale všetky situácie, keď osoba spáchala trestný čin v spojitosti s negatívnymi dôsledkami svojej duševnej choroby. Ak by súd túto okolnosť priznal, v konaní by existovali dve poľahčujúce okolnosti. Poukázal aj na to, že k trestnej činnosti sa de facto priznal a skutok aj viackrát oľutoval; vyhlásenie o vine nespravil len preto, že v takom prípade by musel prijať aj právnu kvalifikáciu skutku, s ktorou nesúhlasil. To ale nič nemení na tom, že orgánom činným v trestnom konaní bolo od začiatku jasné, kto skutok spáchal, sporná bola len trestná zodpovednosť obvineného. Na podklade týchto skutočností dospel k záveru, že uložený trest je pre neho neprimerane prísny a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Na podklade týchto skutočností, obvinený B. K. navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného K. sa 30. septembra 2019 vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátor“) tak, že ho navrhol podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

K dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Tr. por. uviedol, že obvinený odmietol ambulantné psychiatrické vyšetrenie, z ktorého dôvodu bolo uznesením okresného súdu z 2. apríla 2015, sp. zn. 0Tp/618/2015, rozhodnuté podľa § 148 ods. 3 Tr. por. tak, že bolo nariadené vyšetrenie duševného stavu pozorovaním v psychiatrickej nemocnici. Na základe takto vypracovaného znaleckého posudku č. 3/2015, ako aj výpovedí MUDr. Černáka, PhD. a MUDr. Gráca možno skonštatovať, že obvinený v čase spáchania skutku vedel rozpoznať protiprávnosť činu a vedel svoje konanie aj ovládať. Znalci u obvineného nezistili psychotickú poruchu, o ktorej hovorili MUDr. Droba a MUDr. Lexmann; ani z výsluchu MUDr. Hrkovej nevyplynulo, že by obvinený trpel takými prejavmi v psychotickej sfére, ktoré by boli podmienené organickým poškodením mozgu. Vysvetlila, že obvinený bol od konca decembra do konca júla 2015 bez medikamentóznej psychiatrickej liečby, čo znamená, že keby bola u neho prítomná psychotická bludová porucha, jej príznak by sa mal prejavovať. Keďže znalkyňa medzitým odišla do dôchodku, vo veci bol vypočutý znalec MUDr. Černák, PhD., ktorý na záveroch znaleckého posudku zotrval. I napriek tomu, že obvinený so znalcami odmietol spolupracovať, mali dostatok informácií, pretože bludová porucha by mala trvať aj v čase, keď je od objektu odlúčený, k čomu v danom prípade nedošlo. Znalec Mgr. Hrustič uviedol, že obvinený s ním odmietol komunikovať a svoje závery mohol formulovať len z pozorovania, jeho anamnézy a zo spisu. K posudku PhD. Franeka uviedol, že metódy, ktoré použil boli nedostatočné pre ním formulované závery. Žiarlivostný syndróm sa môže prejavovať tak v osobnostnej báze, ako aj v bludovej úrovni; v tomto prípade išlo o osobnostnú úroveň. Prokurátor mal za to, že MUDr. Černák, PhD. odlišné závery zo znaleckého

posudku MUDr. Lexmanna a MUDr. Drobu vyvrátil; napokon znalci pod jeho vedením pozorovali obvineného dva mesiace a mali teda oveľa vyššie penzum informácií ako MUDr. Lexmann a MUDr. Droba. Závery MUDr. Černáka, PhD. potvrdil aj MUDr. Grác, ktorý potvrdil absenciu organickej bludovej poruchy, nakoľko u obvineného nebolo diagnostikované organické poškodenie mozgu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. uviedol, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav hlavne na podklade výpovede T. B. K. a jej brata B. U.. Výpoveď poškodenej korešpondovala so závermi znaleckého posudku č. 10/2014, podľa ktorého charakter utrpených zranení bol ťažký, najpravdepodobnejšie k nemu došlo strelbou zo vzdialenosti 2 - 4 m; poškodená bola v bezprostrednom ohrození života a jej zranenia jej mohli spôsobiť smrť. Na obvyklom spôsobe života bola obmedzená 6 - 8 týždňov. Zo záverov znaleckého posudku vyplynulo, že vzdialenosť medzi ústím hlavne a povrchu odevných zvrškov bola menej ako 50 cm; obvinený teda jednoznačne konal v priamom úmysle a svojim konaním chcel porušiť najvýznamnejší objekt spoločenskej ochrany, ktorým je život človeka.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. uviedol, že pri výmere trestu súdy prihliadli na zavinenie obvineného, jeho pohnútku, motív, jeho osobu, na okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu trestného činu, na účel trestu a možnosti nápravy. Po zvážení všetkých rozhodných okolností súdy dospeli k záveru, že pre nápravu páchatel'a bude postačovať uloženie trestu odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby. Okrem toho poukázal na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zo 14. júna 2010, č. 5/2011, podľa ktorého nepoužitie § 39 Tr. zák. za splnenia zákonom stanovených podmienok nezakladá žiadny dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ne / primeranosť uloženého trestu môže byť len predmetom dovolacieho konania, pričom nepodmienečný trest uložený na samej dolnej hranici trestnej sadzby možno označiť za primeraný, zodpovedajúci zákonným hľadiskám uvedeným v § 34 Tr. zák.

K dovolaniu obvineného K. sa 28. októbra 2019 vyjadrila poškodená T. B. Z. tak, že sa s ním nestotožnila.

K dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Tr. por. uviedla, že znalecký posudok č. 103/2014 predstavuje posudok dvoch znalcov - fyzických osôb, ktorí sa dopracovali k totožným záverom, z ktorého dôvodu spracovali spoločný posudok; to ale neznamená, že ide o posudok znaleckej organizácie. MUDr. Pavel Černák, PhD. nie je len zodpovednou osobou za znaleckú činnosť, ale je aj štatutár znaleckej organizácie. Ako štatutár má za podmienok ustanovených zákonom oprávnenie v mene právnickej osoby konať. Na podklade tohto, akékoľvek úvahy, či MUDr. Černák, PhD. mal sám seba poveriť na vykonanie znaleckých úkonov, alebo na podanie vysvetlenia na hlavnom pojednávaní sú irelevantné. Vyjadrila presvedčenie, že znalecký posudok č. 3/2015 spĺňa všetky zákonom vyžadované náležitosti, ktoré dokumentuje aj doplňujúca správa riaditeľa nemocnice v Pezinku. Zákon nevyžaduje, aby v znaleckom posudku vypracovanom znaleckým ústavom boli okrem odtlačky pečiatky znaleckej organizácie tiež pečiatky ďalších znalcov. Obvinený nevzniesol námietku nezákonnosti znaleckého posudku č. 3/2015 a tiež nesúhlasil, aby bola MUDr. Hírková vypočutá na hlavnom pojednávaní, pretože v tom čase už nebola znalkyňou. Vypracovať znalecký posudok môže len jeden zo znalcov, za predpokladu, že sa dopracovali k tým istým záverom; okrem toho namietané zákonné ustanovenie vyžaduje len uvedenie znalcov, ktorí ho vypracovávali a ktorí tak môžu pred súdom alebo iným orgánom potvrdiť jeho správnosť a podať žiadané vysvetlenie. Ani § 15 vyhlášky č. 490/2004 Z. z., ani § 147 ods. 3 Tr. por. nepožadujú, aby v posudku znaleckej organizácie boli uvedené mená všetkých znalcov, ktorí sa podieľali na vyšetrovaniach.

Mgr. Hrustič bol v osobnom kontakte s obvineným až po tom, ako bol zapísaný do zoznamu znalcov; navyše kvôli negatívnemu postoju obvineného Mgr. Hrustič ani nemohol vypracovať znalecký posudok, a preto akékoľvek úvahy o jeho nezákonnosti sú irelevantné. Mgr. Hrustič sa zúčastňoval pozorovania obvineného, ale žiadne psychologické vyšetrovanie nerealizoval. Poukázala tiež na lekársku správu PNPP z 24. júna 2015, podľa ktorej obvinený opakovane odmietal psychologické a psychiatrické vyšetrenie, vrátane CT vyšetrenia nariadeného neurológom; realizované ale bolo neurologické a EFG vyšetrenie. Ak

teda obvinený tvrdí opak, je to buď preto, lebo nepozná priebeh vyšetrovania alebo preto, že klame. Na s. 37 znaleckého posudku č. 3/2015 je uvedené, že obvinený bol vyšetrený kolégiom znalcov, teda všetkými znalcami; s istotou však muselo ísť o viac ako jedného znalca, ktorú okolnosť obvinený namieta. To, že obvineného vyšetrovali viacerí znalci vyplýva aj zo sťažnosti jeho brata M. a dcéry Q. zo 14. júna 2016, ktorí sa sťažovali, že keď má obvinený telefonát, sú pri ňom 3 - 4 osoby z lekárskeho personálu. Koniec koncov, dvojmesačné, nepretržité 24 hodinové pozorovanie jedným znalcom by ani nebolo možné. Poznomenala, že z § 145 ods. 1 Tr. por. nevyplýva, že by znalci boli povinní obstarávať si dokumentáciu len prostredníctvom orgánov činných v trestnom konaní.

Keďže poškodená zistila, že vyšetrovateľ neposkytol znalcom celý vyšetrovací spis (znalci nemali k dispozícii ani len všetky výpovede obvineného), poštou im zaslala všetky výpovede a okrem ďalších listín im tiež opísala svoje skúsenosti s jeho konzumáciou alkoholických nápojov v čase pred sobášom, ako aj v manželstve. K žiadnemu osobnému kontaktu medzi MUDr. Černákom, PhD., resp. ktorýmkoľvek iným znalcom s jej osobou ale nedošlo. MUDr. Černák, PhD. na hlavnom pojednávaní spresnil, že v jej liste sa nenachádzalo nič, čo by znalci z PNPP nemali v spise, ktorý im dodal vyšetrovateľ. Posudok znalkyň MUDr. Ohrablovej a MUDr. Žiškovéj bol vypracovaný v inej trestnej veci a bol podkladom pre automatické prevzatie záverov MUDr. Lexmannom a MUDr. Drobom. Poukázala na to, že obvinený sa dvakrát odmietol podrobiť psychiatrickému znaleckému vyšetreniu v PNPP a odmietol tiež terapeutické vyšetrenie vo Veľkom Záluží; všetky tieto jeho rozhodnutia príslušné orgány rešpektovali. Poukázala tiež na vyjadrenia MUDr. Henricha Gráca, ktorý je taktiež psychiater a ktorý - hoci u obvineného nevykonával znalecké skúmanie, sa jednoznačne vyjadril, že u obvineného nepozorovali symptómy organicity, ani prítomnosť žiarliveckého bludu, z ktorého dôvodu ho z psychiatrie prepustili. Obvinený sa ani jedenkrát pojednávaní, na ktorom by mohol vzniesť všetky svoje námietky nezúčastnil, a teraz tvrdí, že bolo vážne porušené jeho právo na obhajobu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. uviedla, že obvinený ani jedenkrát neuviedol, že by jej chcel ublížiť na zdraví, ale naopak, opakovane sa jej vyhrážal zastrelením. Obhajoba je vykonštruovaná, obvinený dokázateľne klamal, keď tvrdil, že vystrelil len raz a aj to do rohu miestnosti, aj výpovede jej nebohého brata B. sú obhajobou skresľované. Obvinený rozhodne nevedol riadny život, počas manželstva sa správal agresívne, oplzlo a vulgárne jej nadával. Aj jeho ospravedlnenie z ÚVV Ilava bolo len účelové, túto jeho stratégiu viackrát zažila počas manželstva. To, že uviedla, že od obvineného bola asi 2 m treba brať ako odhad, neskôr ju splnomocnenec upozornil, že podľa neho to mohlo byť tak 120 - 130 cm; rekonštrukcia sa ale nekonala a ona v tom dome odvtedy nebola; v každom prípade ak vezmeme do úvahy, že počas strelby mal obvinený vystretú ruku, tak ústie mohlo byť vo vzdialenosti cca 50 cm. Vo výpovedi tiež zdôraznila, že po prvom výstrele si ľavou rukou spontánne pritlačila ranu, aby zastavila veľký únik krvi a druhým výstrelom ju trafil práve do tejto ruky, ktorú mala pritlačenú na hrudi tesne nad srdcom a zasiahol hodinky, čím došlo k vychýleniu smeru guľky do predlaktia a ľavého pleca. Aj to, že jej zakázal zavolať políciu alebo záchranku jednoznačne svedčí, že si jej smrť želel. O jeho úmysle svedčí aj tá okolnosť, že keď k nim prišiel, najprv vystrelil jednu ranu do vzduchu, aby si bol istý, že zbraň funguje. Na záver tiež poukázala na svedeckú výpoveď zasahujúceho záchranára MUDr. Z. K..

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. opätovne poukázala na závery znaleckého posudku č. 3/2015 a dodala, že počas ich 15 mesačnej známosti obvinený výrazne obmedzil konzumáciu alkoholu, dokonca jeho predstavený v zamestnaní jej povedal, že nevychádzali z údivu, pretože odkedy sa s ňou spoznal, prestal piť. Žiaľ, trvalo to len krátko, lebo už dva mesiace po svadbe začal piť znova. V tomto smere poukázala na postup obvineného v konaní o vysporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, ktorý taktiež nasvedčuje tomu, že „doteraz nedospel ani len k náznaku nápravy“. Vlastní 1/3 rodičovského domu, ktorej reálna hodnota predstavuje 2/3 z povinnej exekučnej sumy uloženej mu rozsudkom okresného súdu, aj tak ale neprejavil žiadnu ochotu vplývať na svojich bratov, aby jeho podiel odkúpili. Vzhľadom na to, dospela k záveru, že uložený trest je spravodlivý a nie je žiadny dôvod na jeho zníženie.

K predmetným vyjadreniam sa obvinený B. K. ďalej nevyjadril.

Dňa 28. novembra 2019 bol spisový materiál spolu s dovolaním obvineného K. riadne predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie. Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), predbežne preskúmal dovolanie obvineného i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom zvoleného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. najvyšší súd v prvom rade upozorňuje, že zákonom č. 78/2015 Z. z. došlo k novele § 148 ods. 1 Tr. por. v tom smere, že od 1. januára 2016 na vyšetrenie duševného stavu postačuje jeden znalec z odboru psychiatrie (pozn. podľa dôvodovej správy doterajšie vyšetovanie duševného stavu dvoma psychiatrami bolo neehospodárne a na rozdiel od pitvy mŕtvoly ako neopakovateľného a deštruktívneho úkonu, v prípade pochybností o záveroch psychiatra možno vyšetrenie zopakovať). Ak teda obvinený namieta nezákonnosť znaleckého posudku s poukazom na tú okolnosť, že pri jeho vyšetovaní mal byť prítomný len jeden znalec - psychiater, najvyšší súd upozorňuje, že táto námietka sa v kontexte novej právnej úpravy javí ako bezpredmetná.

Bez ohľadu na to, ani podstata vnesenej námietky sa nezakladá na pravde. Ako to z uznesenia o pribratí znaleckej organizácie z 9. februára 2015, uznesenia o nariadení vyšetrenia duševného stavu z 2. apríla 2015, znaleckého posudku č. 3/2015 z 18. septembra 2015 a výsluchu znalca MUDr. Čerňana, PhD. plynie, v danom prípade došlo k vyšetovaniu duševného stavu obvineného K. pozorovaním v zdravotníckom ústave po dobu dvoch mesiacov; išlo o dennodenné pozorovanie lekárskeým a sesterským personálom, z ktorého boli vypracované podrobné zápisky. Keďže v rozhodnom čase znalecká organizácia disponovala piatimi znalcami psychiatrami, ktorí (všetci) sa zúčastnili vyšetrení obvineného, v žiadnom prípade nemožno tvrdiť, že by sa jeho vyšetrenia zúčastnil len jeden znalec (zv. III, č. l. 848 - 849, 855, 864). Na uvedenom nič nemení okolnosť, podľa ktorej mal znalecký posudok obsahovať odtlačok pečiatky a podpis len MUDr. Hrkovej, keďže tento súčasne obsahuje znaleckú doložku a tiež pečiatku a podpis MUDr. Čerňana, PhD. ako osoby zodpovednej za výkon znaleckej činnosti.

K námietke ohľadne spôsobilosti Mgr. Hrustiča najvyšší súd opakuje, že pre posúdenie duševného stavu obvineného je rozhodný záver znalcov z odboru psychiatrie a nie z odboru psychológie. Ak teda obvinený K. namieta, že v čase vyšetrenia duševného stavu obvineného, Mgr. Hrustič ešte nebol znalcom, ani táto jeho námietka nie je bez ďalšieho spôsobilá privodiť pochybnosti ohľadne záverov znaleckého posudku z odboru psychiatria. Bez ohľadu na to, Mgr. Hrustič bol ako zamestnanec PNPP do zoznamu znalcov v odvetví klinická psychológia dospelých zapísaný 9. júla 2015, pričom pozorovania obvineného K. sa podľa zdravotnej dokumentácie začal zúčastňovať až v polovici júla 2015 (zv. III, č. l. 851 - 852). Navyše, Mgr. Hrustič v znaleckom posudku na podstatnú časť otázok č. 8 - 12 z uznesenia ani nevedel odpovedať, keďže obvinený akúkoľvek spoluprácu odmietol. Aj z týchto okolností je preto zrejmé, že v námietkach obvineného K. absentuje materiálny rozmer.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred

súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Vychádzajúc z tých úvah potom najvyšší súd konštatuje, že námietky obvineného K. (ktorý popieral úmysel poškodenú usmrtiť a uvádzal, že ju chcel len vystrašiť, poukazoval pri tom na vzdialenosť medzi ústím hlavne a poškodenou, na spôsob vedenia útoku, na jeho predchádzajúci život atď.) mali rýdzo skutkový charakter, do ktorého však dovolací súd podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. časť za bodkočiarkou zasahovať nemôže. Keďže v skutkovej vete sa výslovne uvádza, že obvinený K. konal v úmysle usmrtiť svoju manželku, poškodenú T.. K., pričom na ňu minimálne dvakrát v oblasti ľavej strany hrudníka vystrelil, pričom opakoval slová „teraz skapeš“, ktorým konaním jej spôsobil zranenia, ktorými bola bezprostredne ohrozená na živote, je zrejmé, že súdmi zvolená právna kvalifikácia ako obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. bola správna.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky obvineného [pozn. ktoré chybné subsumoval pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.], najvyšší súd upozorňuje, že hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 a nasl. Tr. zák. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 alebo § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (R 5/2011). Z uvedeného v kontexte prejednávanej veci plynie, že námietky obvineného o tom, že v danom prípade boli splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu (keďže okrem iného poškodená nezomrela a obvinený je už dôchodca), nezakladajú žiaden dovolací dôvod. Len kvôli úplnosti najvyšší súd konštatuje, že obvineným uvádzané skutočnosti zjavne nemajú charakter mimoriadnych okolností, ktoré by sa bežne pri trestnej činnosti tohto druhu nevyskytovali.

K námietke týkajúcej sa nezapočítania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. c) Tr. zák. najvyšší súd upozorňuje, že pre jej naplnenie je potrebné, aby páchatel trpel určitou chorobou, a zároveň aby negatívne dôsledky tejto jeho choroby (vo väčšej alebo menšej miere) podmienili spáchanie trestného činu (viď § 127 ods. 6 Tr. zák.). Obvinený by mohol byť považovaný za chorého len v prípade, že by u neho bola diagnostikovaná niektorá z fyzických alebo psychických chorôb, zapísaných v medzinárodnej klasifikácii chorôb; toto ale nebol prípad obvineného K., ktorý podľa znaleckého posudku (pozn. ktorého závery dovolateľ v tomto smere nespochybňoval) trpel len zmiešanou poruchou osobnosti. Porucha osobnosti však nepredstavuje duševnú poruchu a subsumovateľná pod § 36 písm. c) Tr. zák. (a prípadne aj pod § 127 ods. 6 Tr. zák.) by mohla byť len v prípade, že by mala somatický pôvod (napr. pôvod v organickom poškodení mozgu); takúto okolnosť, ale znalci vylúčili. Inými slovami, ak súdy dospeli k záveru, že obvinený má rysy narcistické, histriónske a paranoidné, ktoré sa vyvíjali a formovali od mladosti a ktoré nemali fyziologický pôvod, potom nemožno tvrdiť, že by bol obvinený trpel chorobou, a teda ani skutok nemohol spáchať v spojitosti s jej negatívnymi dôsledkami.

K námietke týkajúcej sa nezapočítania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. najvyšší súd upozorňuje, že pre jej naplnenie sa vyžaduje, aby sa páchatel k spáchanému skutku priznal, a zároveň aby ho aj úprimne oľutoval. K charakteru priznania treba dodať, že sa vyžaduje priznanie úplné, to znamená priznanie reflektujúce na všetky skutkové okolnosti uvedené v skutkovej vete rozsudku. Ak teda obvinený K. v celom priebehu konania spochybňoval zistenia orgánov činných v trestnom konaní o tom, že konal v úmysle usmrtiť poškodenú T.. K. (a namietal, že ju chcel len vystrašiť), potom rozhodne nemožno dospieť k záveru, že by sa k spáchanému skutku - tak ako bol ustálený konajúcimi súdmi, priznal. Tu nejde o nesúhlas s právnou kvalifikáciou skutku, ale o nesúhlas so skutkovými závermi ohľadne subjektívnej stránky trestného činu. Na podklade týchto skutočností najvyšší súd dospel k záveru, že obvineným K. uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) g), h) a i) Tr. por. nie sú dané, a preto jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.